

10 листопада 2015 р. народні депутати Верховної Ради України 290 голосами прийняли в першому читанні законопроект 2244а «Про наукову та науково-технічну діяльність».

Міністр освіти і науки України С. Квіт, представляючи у Верховній Раді законопроект «Про наукову та науково-технічну діяльність», закликав народних депутатів підтримати це надзвичайно важливе питання для розвитку держави.

С. Квіт зазначив, що реально витрати на науку сьогодні становлять 4,2 млрд грн, тобто, менше ніж 200 тис. дол. США, що становить всього 0,25 % від українського ВВП. За словами міністра, 60 % із цієї суми припадає на Національну академію наук і 10 % – на всі українські університети разом узяті. Також міністр для порівняння навів цифри фінансування науки в інших країнах. Виявилось, що кошти на науку одного найменшого європейського університету більші, ніж витрачаються в усій нашій державі. У Польщі витрачається 5 млрд дол. США, у Росії – 20, у Китаї – 80 і в США – 350. «Фактично ми не фінансуємо наукові дослідження в сучасному розумінні цього слова. Ці кошти, які ми витрачаємо, лише підтримують життєдіяльність системи», – зазначив міністр.

С. Квіт наголосив на важливості прийняття нового закону та підкреслив, що представлений до розгляду парламенту законопроект пропонує суттєво змінити наукову сферу країни.

Як зазначив міністр, у представленому законопроекті пропонується фінансувати всі наукові дослідження в усіх інституціях: і університетах, і наукових установах, з одного фонду – Національного фонду досліджень. Також буде створено Національну раду з питань розвитку науки і технологій, що формуватиме державну політику у сфері наукових досліджень. «Ця державна політика стосуватиметься інтеграції науки і освіти. Тобто будуть створюватися якісно нові інфраструктурні підрозділи за кращими світовими зразками, зокрема, наукові інноваційні екосистеми. Академічні інститути та університети відкриватимуть спільні магістерські, докторські програми», – наголосив С. Квіт.

Підтримуючи законопроект, народний депутат І. Кириленко підкреслив, що завдяки науці та науково-технічному прогресу здійснюються економічні та соціальні прориви, тому питання забезпечення розвитку науки є надзвичайно актуальними сьогодні. І. Кириленко поінформував, що законопроект враховує ситуацію, яка склалася з науковими кадрами, зокрема, вплив талановитих молодих науковців за кордон. «Проект закону містить низку нововведень, спрямованих на покращення соціального статусу науковця і пенсійного забезпечення. Головне – законопроектом визначається, що 2025 р. фінансування наукової сфери зі всіх джерел має вийти на рівень 3 % ВВП», – повідомив народний депутат.

Народний депутат О. Скрипник під час обговорення законопроекту зауважив, що цей проект закону є найбільш фундаментальним, оскільки робоча група, що працювала над ним, взяла всі найкращі ідеї з чотирьох попередніх законопроектів, які були зведені в проекті, запропонованому Міністерством освіти і науки.

Народний депутат С. Тарута зазначив, що законопроект передбачає партнерство держави та приватних інвесторів у галузі наукових інновацій та винаходів, що сприятиме комерційному розвитку наукової галузі. За словами С. Тарути, таке нововведення дасть українським науковцям можливість гідно заробляти, не залишаючи батьківщину.

Народний депутат Л. Гриневич, голова Комітету ВРУ з питань науки і освіти, підбиваючи підсумки обговорення, зазначила, що прийняття законопроекту «Про наукову та науково-технічну діяльність» дасть змогу створити нову платформу для розвитку української науки. Також Л. Гриневич наголосила на необхідності врахування в законопроекті № 2244а низки узгоджених позицій альтернативних проектів законів, та важливості його доповнення статтями, а саме: про повноваження Верховної Ради та Президента України у сфері наукової та науково-технічної діяльності, про регіональні наукові центри у редакції Комітету ВРУ з питань науки і освіти.

Законопроект № 2244а ¹ спрямований на модернізацію законодавчого забезпечення сфери наукової і науково-технічної діяльності та передбачає створення нових підходів до управління і фінансування у науці, а саме:

- забезпечення ефективності та прозорості при здійсненні наукових досліджень і розробок та при їх фінансуванні;

- підвищення рівня ефективності взаємодії представників наукової громадськості, органів виконавчої влади та реального сектору економіки у формуванні та реалізації єдиної державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності;

- створення законодавчого підґрунтя для комерціалізації результатів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, що здійснюються державними науковими установами;

- актуалізація окремих положень чинного Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність» (*Верховна Рада України прийняла у першому читанні законопроект «Про наукову та науково-технічну діяльність» // Міністерство освіти і науки України (<http://g.ua/DUHі>). – 2015. – 10.11).*

Див. також: Порівняльна таблиця до проекту Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» з урахування досягнутих узгодженостей за результатами Робочої групи (станом на 03.11.2015): http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article?art_id=66831&cat_id=44731

---

¹ Про наукову і науково-технічну діяльність: проект Закону України № 2244а від 02.07.2015. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55843.